

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับการปฏิบัติกิจกรรมการบริการสุขภาพ
ผู้สูงอายุในชุมชน ของหัวหน้าฝ่ายส่งเสริมสุขภาพ
โรงพยาบาลชุมชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

ศรียรัตน์ กวินปณิธาน

อธิบั้นทนาการ
จาก
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(สาธารณสุขศาสตร) สาขาวิชาเอกพยาบาลสาธารณสุข
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2544

ISBN 974-665-605-8

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

4036578 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : พยาบาลสาธารณสุข ; วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์)

คำสำคัญ : ความสัมพันธ์/ปัจจัยคัดสรร / การปฏิบัติกิจกรรมการบริการสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชน

ศรีรัตน์ กวินปัทมธาน : ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับ การปฏิบัติกิจกรรมการบริการสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชน ของหัวหน้าฝ่ายส่งเสริมสุขภาพ ในโรงพยาบาลชุมชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย (THE RELATIONSHIP BETWEEN SELECTED FACTORS AND THE HEALTH CARE ACTIVITIES FOR THE ELDERLY IN COMMUNITIES OF THE CHIEFS HEALTH PROMOTION SECTION AT COMMUNITY HOSPITALS IN NORTHEAST REGION OF THAILAND.) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : จรรยา เสี่ยงเสนาะ วท.บ. (พยาบาลสาธารณสุข), M.P.H. (Social Medicine), วิไล กุศลวิศิษฐ์กุล ศศ.บ. (สถิติ), (เกียรตินิยมตีพิมพ์) ,วท.ม. (ชีวสถิติ) 166 หน้า . ISBN974-665-8

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม กับการปฏิบัติกิจกรรมการบริการสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชน ของหัวหน้าฝ่ายส่งเสริมสุขภาพโรงพยาบาลชุมชน สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ คือ หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมสุขภาพ ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน จำนวน 163 คน การเลือกตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามทางไปรษณีย์ สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานการวิจัยได้แก่สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) พร้อมทั้งใช้วิธีถดถอยพหุแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ในการทำนายการปฏิบัติกิจกรรมการบริการสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชน โดยใช้ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริมเป็นตัวทำนาย

ผลการวิจัยพบว่าระดับการปฏิบัติกิจกรรมการบริการสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชนของหัวหน้าฝ่ายส่งเสริมสุขภาพส่วนใหญ่ (ร้อยละ 62.0) อยู่ในระดับสูง นโยบายการดำเนินงานผู้สูงอายุและ พฤติกรรมสนับสนุนการบริการสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชนของผู้อำนวยการ โรงพยาบาล ผู้ร่วมงานและครอบครัวผู้สูงอายุอยู่ในระดับระดับปานกลางและต่ำ (ร้อยละ 49.7 และ 46.0ตามลำดับ) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติกิจกรรมการบริการสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชน คือ เจตคติต่อผู้สูงอายุ การรับรู้บทบาทในการบริการสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชน นโยบายการดำเนินงานผู้สูงอายุและ พฤติกรรมสนับสนุนการบริการสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชนของผู้อำนวยการ โรงพยาบาล ผู้ร่วมงานและครอบครัวผู้สูงอายุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.2439, p\text{-value}=0.002, r=0.25119, p\text{-value}<0.001, r=0.4571, p\text{-value}<0.001, r=0.5527, p\text{-value}<0.001$ ตามลำดับ) ปัจจัยที่สามารถทำนายความแปรปรวนของระดับการปฏิบัติกิจกรรมการบริการสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชน คือ พฤติกรรมสนับสนุนการบริการสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชนของผู้อำนวยการ โรงพยาบาล ผู้ร่วมงานและครอบครัวผู้สูงอายุ และการรับรู้บทบาทในการบริการสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชน โดยสามารถร่วมกันทำนายระดับการปฏิบัติกิจกรรมการบริการสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชน ได้ร้อยละ 35.09

จากผลการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารงานสาธารณสุข ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชนควรให้ความสำคัญในการสนับสนุนทางด้านนโยบายให้เป็นรูปธรรม สนับสนุนงบประมาณและพัฒนาความรู้โดยการจัดประชุมวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และกระตุ้นให้มีการพัฒนางาน โดยนำปัจจัยดังกล่าวมาพิจารณาในขั้นตอนการวางแผนการปฏิบัติกิจกรรมการบริการสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชน

4036578 PHPH/M : MAJOR : PUBLIC HEALTH NURSING; M.Sc. (PUBLIC HEALTH)

KEY WORDS : SELECTED FACTORS / HEALTH CARE ACTIVITIES FOR THE ELDERLY

SRIRUT KAWINPANITHAN : THE RELATIONSHIP BETWEEN SELECTED FACTORS AND THE HEALTH CARE ACTIVITIES FOR THE ELDERLY IN COMMUNITIES OF THE CHIEFS OF HEALTH PROMOTION SECTION OF COMMUNITY HOSPITALS IN NORTHEAST REGION OF THAILAND. THESIS ADVISORS : CHANYA SIENGSANOR , B. Sc., M.P.H. (Social Medicine), WILAI KUSOLVISITKUL, B.A., M. Sc. 166 P. ISBN 974-665-8

This study was survey research and its objectives were to study the relationship between predisposing, enabling and reinforcing factors, and the health care activities for the elderly in the communities, of the chiefs of health promotion section of community hospitals in the northeastern region of Thailand. The sample group consisted of one hundred and sixty three chiefs of health promotion who were working in community hospitals. They were randomly selected by simple random sampling. Data were collected in the form of a self administered questionnaire. SPSS/WIN was used for the data analysis. Along with mean, percentage, range, standard deviation, Pearson 's product moment correlation and stepwise multiple regression analysis .

The results of the study showed that 62.0 percent of the chiefs of health promotion had a high level of the health care activities for the elderly in communities, but policies of the elderly and supportive behaviors of directors, coworkers, families of elderly were found a low level in 49.7% and 46.0% of the chiefs respectively. Pearson 's product moment correlation coefficient was applied and the results revealed that the most important factors, which were statistically and significantly related to the health care activities for the elderly in communities, were the attitude toward elderly, the role perception of the health care activities for the elderly in communities, policy of the elderly and supportive behavior of directors, coworker, families of elderly($r=0.2439, p\text{-value}=0.002$, $r=0.25119, p\text{-value}<0.00$, $r=0.4571, p\text{-value}<0.001$, $r=0.5527, p\text{-value}<0.001$,respectively). About 35.09 percent of the variance of the health care activities for the elderly in communities could be significantly predicted by the chiefs of health promotions of supportive behaviors of directors, coworkers, family of elderly and the role perception of the health care activities for the elderly.

The results of this study suggested that the board of directors, and the chief of directors, should emphasize the importance of policy of elderly resources and should develop knowledge to ward chiefs of the health promotion section. All these factors should be taken into account in the process of planing a program for the health care activities for the elderly in communities.